

Bijlage 3: Herzieningsclausule vervoercentrale

EU-aanbesteding
Vervoercentrale Regio Midden-Brabant.

Datum: 1 mei 2024

Kenmerk: BRMB/AANB/REGIE/2024

Tendernummer: TN 462142

Versie: 5.0

In opdracht van:

Gemeente Tilburg, namens de Stuurgroep Regiovervoer Midden-Brabant.

INLEIDING

RMB wil een effectief, efficiënt en adequaat doelgroepenvervoer, binnen de gegeven kader tegen, voor RMB, zo laag mogelijke kosten. Verder wordt een transparante aansturing op het vervoer beoogd, een effectieve beheersing van risico's en een succesvolle samenwerking met alle partners. De scope van de opdracht is het verzorgen van kwalitatief goed kleinschalig personenvervoer, te verrichten met kleinschalige voertuigen in opdracht van de RMB gemeenten en de provincie Noord Brabant. De vervoercentrale is een kritische schakel tussen de vervoerders, gemeenten en de reizigers. Een goede en solide samenwerking met het RMB, de aangesloten gemeenten en de RMB-vervoerders en het meedenken om te komen tot een telkens beter logistiek (vervoers)proces, zijn dan ook van cruciaal belang.

Gedurende de contractperiode kunnen ontwikkelingen plaatsvinden die impact (kunnen) hebben op het doelgroepenvervoer. Voor zover juridisch mogelijk en vanuit beleidsperspectief wenselijk wil de opdrachtgever de wijzigingen die het gevolg zijn van die ontwikkelingen kunnen doorvoeren in de nu aan te besteden overeenkomst. Het gaat daarbij om het navolgende:

1. Ontwikkelingen waarvan de mogelijkheid nu al wordt voorzien en die middels deze bijlage in een herzieningsclausule worden vervat (zie artikel 2.163c Aanbestedingswet); Concreet gaat dit om de volgende ontwikkelingen, die verderop in deze bijlage worden uitgewerkt:
 - a. De instroom of uitstroom van doelgroepen vanuit opdrachtgevers;
 - b. Aanzienlijke schommelingen van de vervoersbehoefte bij bestaande doelgroepen.
2. Ontwikkelingen die nu nog niet voorzienbaar zijn, maar wel aanleiding zijn voor wijziging van het doelgroepenvervoer (zie artikel 2.163e Aanbestedingswet);
3. Aanvullende diensten die noodzakelijk zijn geworden en verandering van de opdrachtnemer niet mogelijk is om economische of technische redenen en tot aanzienlijk ongemak of aanzienlijke kostenstijgingen zou leiden voor de OPDRACHTGEVER (zie artikel 2.163d Aanbestedingswet).
4. Overige toelaatbare wijzigingen onder de Aanbestedingswet (zie bijvoorbeeld artikel 2,163b of 2.163g Aanbestedingswet).

De financiële impact van deze ontwikkelingen is bij de totstandkoming van deze offerte uitvraag niet of onvoldoende concreet, waardoor een juiste inschatting van (financiële) gevolgen niet mogelijk is. Om die reden wordt in deze opdracht gewerkt met een open calculatie die als basis dient voor het bepalen van de financiële consequenties van eventueel door te voeren wijzigingen. Het doel van deze bijlage in combinatie met de open calculatie is:

- Bepalen van de jaar som (cel F79 open calculatie)
- Om, binnen kaders, het mogelijk te maken ontwikkelingen in gang te zetten zonder dat dit noodzaakt tot een nieuwe aanbesteding en
- Op transparante wijze te beschrijven onder welke voorwaarden welke (financiële) veranderingen er mogen worden doorgevoerd en welke processtappen daaraan voorafgaan.

Om de financiële gevolgen inzichtelijk te maken van ontwikkelingen wordt de open calculatie (bijlage 4) als uitgangspunt genomen. Het doel van deze open calculatie is:

- Transparant onderbouwen van uw tarief in kader markconforme aanbesteding
- Inzichtelijk maken mogelijke kostenconsequenties bij implementatie ontwikkelingen
- Het mogelijk maken om de ontwikkelingen door te voeren binnen het huidige contract

Wanneer wordt de prijs geactualiseerd o.b.v. de open calculatie?

De in de overeenkomst opgenomen tarieven worden geïndexeerd op de manier die in de overeenkomst en/of het Programma van Eisen is omschreven. Uitgangspunt is dat de inschrijver de dienstverlening uitvoert tegen het (geïndexeerde) tarief waarmee is ingeschreven.

Slechts in bijzondere omstandigheden is er ruimte voor herziening het aantal inzeturen op basis van de open calculatie volgens de processtappen die in dit document zijn omschreven. Deze herziening van het aantal inzeturen vindt plaats in de volgende gevallen:

1. Een beroep van de opdrachtgever op een van de herzieningsclausules die verder op in deze bijlage nader zijn omschreven;
2. Een andere wijziging die door de opdrachtgever in de overeenkomst wordt doorgevoerd, tenzij die wijziging geen of verwaarloosbare impact op de kosten heeft;
3. Een gegrond beroep van een van partijen op onvoorziene omstandigheden zoals bedoeld in artikel 6:258 van het Burgerlijk Wetboek moet leiden tot herziening van de inzeturen.

De wijze van actualisatie

Stap 1: op het actuele prijspeil (P) brengen

Na een besluit tot actualisatie wordt de open calculatie op het actuele prijspeil (P) gebracht. De bij de offerte ingediende offerte is gebaseerd op het prijspeil 2024. Stel dat actualisatie begin 2026 aan de orde is dan wordt de open calculatie op prijspeil 2026 gebracht door het toepassen van de afgesproken indexatie voor 2025 en 2026. Aanpassingen worden uitsluitend doorgevoerd in de kostencomponenten en de opgegeven tarieven. Kwantiteiten worden niet aangepast.

Stap 2: actualisatie variabelen

Het resultaat van de eerste stap is een open calculatie waarbij de prijscomponent (P) is geactualiseerd. Dit resultaat is het vertrekpunt voor het actualiseren van kwantiteiten (Q) ten gevolge van wijzigingen. Uitsluitend variabelen die direct te relateren zijn aan de wijziging worden geactualiseerd. Ter verduidelijking twee voorbeelden:

Voorbeeld 1: Als de ontwikkeling van het ritvolume binnen perceel 2 aanleiding is het aantal inzeturen te actualiseren dan heeft dit geen gevolgen voor de inzeturen ten behoeve van perceel 1. De Inschrijver dient de uitbreiding van inzeturen volledig te onderbouwen of in geval er sprake zou zijn van afname van inzeturen te onderbouwen waarom de afname van inzeturen (of een deel daarvan) niet mogelijk is.

Stap 3: actualisatie overige kosten

De direct indirecte kosten zijn vaste bedragen en worden alleen geactualiseerd volgens de in de eerste stap genoemde methodiek, tenzij de inschrijver of opdrachtgever aantoont dat als gevolg van de doorgevoerde wijzigingen ook de direct indirecte kosten stijgen dan wel dalen. In dat geval worden deze kosten bepaald conform de aantoonbare kostencomponenten genoemd in de invulinstructie.

De algemene kosten en de opslag voor winst en risico zijn absolute bedragen. In het geval ten gevolge van ontwikkelingen de totaal directe kosten (cel K69) tot en met 15% toe of afnemen vindt geen aanpassing plaats van de algemene kosten en de opslag voor winst en risico. Is sprake van een toe of afname van meer dan 15% tot maximaal 30% dan wordt het surplus vermenigvuldigd met het percentage algemene kosten en het opslagpercentage winst en risico waarmee de absolute bedragen worden verhoogd of verlaagd. Het maximum van 30% is ook van toepassing als er sprake van een toe- of afname van meer dan 30% van de directe kosten.

Voorbeeld: De directe kosten van de geactualiseerde open calculatie (resultaat stap 1) bedragen €1.000.000. De algemene kosten bedragen 2% zijnde € 20.000. De opslag voor winst en risico bedragen €100.000 zijnde 10%.

Situatie 1: Na actualisatie van de variabelen (stap 2) bedragen de directe kosten €1.090.000 of €910.000. Beide bedragen liggen in de bandbreedte van -15% tot +15% van de directe kosten. De absolute bedragen voor algemene kosten en de opslag voor winst en risico blijven ongewijzigd.

Situatie 2: Na actualisatie van de variabelen (stap 2) bedragen de directe kosten €1.200.000. Tot en met een toename van 15% (€1.150.000) vindt geen aanpassing plaats. Het surplus boven de 15% (€50.000) wordt voor de algemene kosten vermenigvuldigd met 2% = €1.000 en voor de opslag winst en risico met 10% = €5.000. De absolute bedragen voor algemene kosten en de opslag voor winst en risico worden daarmee verhoogd en bedragen respectievelijk €21.000 en €105.000.

Situatie 3: Na actualisatie van de variabelen (stap 2) bedragen de directe kosten €800.000. Tot en met een afname van 15% (€850.000) vindt geen aanpassing plaats. Het surplus boven de 15% (€50.000) wordt voor de algemene kosten vermenigvuldigd met 2% = €1.000 en voor de opslag winst en risico met 10% = €5.000. De absolute bedragen voor algemene kosten en de opslag voor winst en risico worden daarmee verlaagd en bedragen respectievelijk €19.000 en €95.000.

Afhankelijk van de door te voeren variabelen kunnen partijen besluiten zich door (externe) deskundigen te laten begeleiden. De kosten daarvoor worden gelijkelijk verdeeld over partijen.

Herzieningsclausules

Zoals eerder vermeld in dit document wenst de opdrachtgever een herzieningsclausules op te nemen voor wijzigingen in de overeenkomst die nu reeds worden voorzien. Aanbestedingsrechtelijk gezien is hier sprake van herzieningsclausules als bedoeld in artikel 2.163c Aanbestedingswet. De herzieningsclausules die de opdrachtgever opneemt in het contract zijn de volgende:

- (1) Inbreng nieuwe doelgroepen vanuit een opdrachtgever
- (2) Structurele wijzigingen in het vervoer > 20%

Deze wijzigingen herzieningsclausules worden in het vervolg van deze paragraaf verder uitgewerkt.

Ad (1): Inbreng nieuwe doelgroep vanuit de opdrachtgever

De 8 gemeenten en provincie die deel uitmaken van het samenwerkingsverband Regiovervoer Midden-Brabant (samenwerkingsverband RMB) hebben gekozen voor deze samenwerking in het kader van efficiëntie en professioneel contractbeheer. Daarbij maakt dat de samenhang van de diverse vervoerstromen, zowel qua soort doelgroepenvervoer als gemeentegrens overschrijdend vervoer, het vervoer efficiënter te organiseren. Gemeente kunnen besluiten een nieuwe doelgroep in te brengen binnen het samenwerkingsverband.

De gemeenten binnen perceel 2 zitten momenteel in een inventarisatie fase waarbij ook de mogelijkheid wordt beoordeeld om vanaf 2026 het dagbestedingsvervoer in te brengen binnen het samenwerkingsverband RMB. In dat geval zal met name sprake zijn van volgtijdelijk vervoer waardoor het aantal in te zetten voertuigen nagenoeg gelijk is aan het huidige aantal in te zetten voertuigen binnen perceel 2. De omvang van deze instroom wordt momenteel ingeschat op 20% van het vervoersvolume binnen perceel 2. Een inschatting op basepoint niveau is momenteel niet te maken.

Voor zowel perceel 1 als perceel 2 is het volgende van toepassing: Is er ten gevolge van de inbreng van een nieuwe doelgroep sprake van een structurele toename of afname van vervoer gebaseerd op het aantal ritten van meer dan 20% (vergeleken met het kalenderjaar 2024) dan vindt, na een verzoek van een der partijen en op basis van een onderbouwing, actualisatie plaats op basis van de open calculatiesystematiek. Blijkt na actualisatie dat sprake is van een aanpassing van de vergoeding dan vindt aanpassing plaats vanaf het moment dat de instroom van het betreffende vervoer is gerealiseerd.

Indien uit een analyse blijkt dat het ritvolume leidt tot een toename/afname van inzeturen dan wordt in de open calculatie het aantal inzeturen voor het perceel van waaruit het vervoer wordt georganiseerd geactualiseerd. De toename/afname van inzeturen is gemaximeerd op 5% per 10% rittoename boven de 20% met een minimum van 5%. Afronding naar boven. Ter verduidelijking de navolgende tabel.

	Ritvolume t.o.v. kalenderjaar 2025	toe/afname	Range afwijking meer dan 20%		
2025	100%				
2026	100%	13%	0%	geen actualisatie	0%
2027	100%	23%	3%	5% per 10% met een minimum van 5%	5%
2028	100%	31%	11%	5% per 10% met afronding naar boven	10%
2029	100%	-10%	0%	geen actualisatie	0%
2030	100%	-23%	-3%	5% per 10% met een minimum van 5%	-5%
2031	100%	-31%	-11%	5% per 10% met afronding naar boven	-10%

Ad (2) Schommelingen van vervoer binnen bestaande doelgroepen

De huidige volumes van de doelgroepen zijn onderhevig aan schommelingen, waarbij ook gemeentelijk beleid en/of wettelijke regelingen gevolgen kunnen hebben voor de omvang van de behoefte aan vervoer en/of de productkenmerken.

In dat geval is hetgeen omschreven is onder ad (1) overeenkomstig van toepassing met dien verstande dat actualisatie eenmaal per jaar mogelijk is en plaatsvindt in Q1 van enig jaar.

Onvoorziene omstandigheden

Met de coronapandemie in gedachten kunnen zich vergelijkbare onvoorziene omstandigheden voordoen. Het betreft hier geen herzieningsclausule, maar een beroep op artikel 2.163e Aanbestedingswet.

Ook in die gevallen is de open calculatie de basis waarop de effecten inzichtelijk worden gemaakt. Met dien verstande dat in die gevallen eventuele vergoedingen gericht zijn op de continuïteit van de onderneming. Voor de actualisatie van de open calculatie kan op verzoek van partijen onder meer gebruik worden gemaakt van een externe deskundigen.

Blijkt na het actualiseren van de open calculatie dat sprake is van een aanpassing van de vergoeding dan vindt deze plaats met terugwerkende kracht vanaf de 1^e van de maand volgend op het ontstaan van de onvoorziene omstandigheid. De aanpassing van de vergoeding wordt toegekend tot maximaal de laatste dag van de maand voorafgaand aan het einde van de onvoorziene omstandigheid.

De vergoeding wordt bij onvoorziene omstandigheden vastgesteld voor maximaal 3 maanden en kan door de opdrachtgever met periodes van steeds met tenminste één maand worden verlengd.

Geschillen

Als partijen gezamenlijk niet kunnen vaststellen welke tariefaanpassing dient te worden doorgevoerd, bijvoorbeeld als gevolg van verschil van inzicht over uitgangspunten, zal door externe deskundigen advies worden vastgesteld welke aanpassing van de vergoeding aan de orde is. De deskundigen hanteren hierbij de open calculatiesystematiek zoals nader uitgewerkt in deze bijlage en in de invulinstructie. Beide partijen benoemen een eigen externe en onafhankelijke deskundige. De twee deskundigen benoemen samen een derde deskundige. Partijen dragen ieder de kosten van de eigen deskundige en delen de kosten van de derde deskundige.

De deskundigen hebben toegang tot de administratie van opdrachtnemer en van de opdrachtgever voor zover dat volgens hen nodig is om te bepalen hoe de open calculatie dient te worden ingevuld. De deskundigen geven een gemotiveerd en voor beide partijen bindend advies over de wijze waarop de open calculatie dient te worden ingevuld op grond van de relevante aanbestedingsstukken en betrekken daarbij de standpunten van partijen. Het advies van de deskundigen is bindend, maar laat de bevoegdheid van de opdrachtgever om een wijziging wel of niet door te voeren onverlet. De opdrachtgever zal binnen twee maanden nadat het advies is uitgebracht laten weten of hij de betreffende wijziging wil doorvoeren, waarbij het door de deskundigen vastgestelde advies tussen partijen zal gelden. De opdrachtgever kan er ook voor kiezen om de wijziging niet door te voeren (bijvoorbeeld omdat er geen budget voor is).